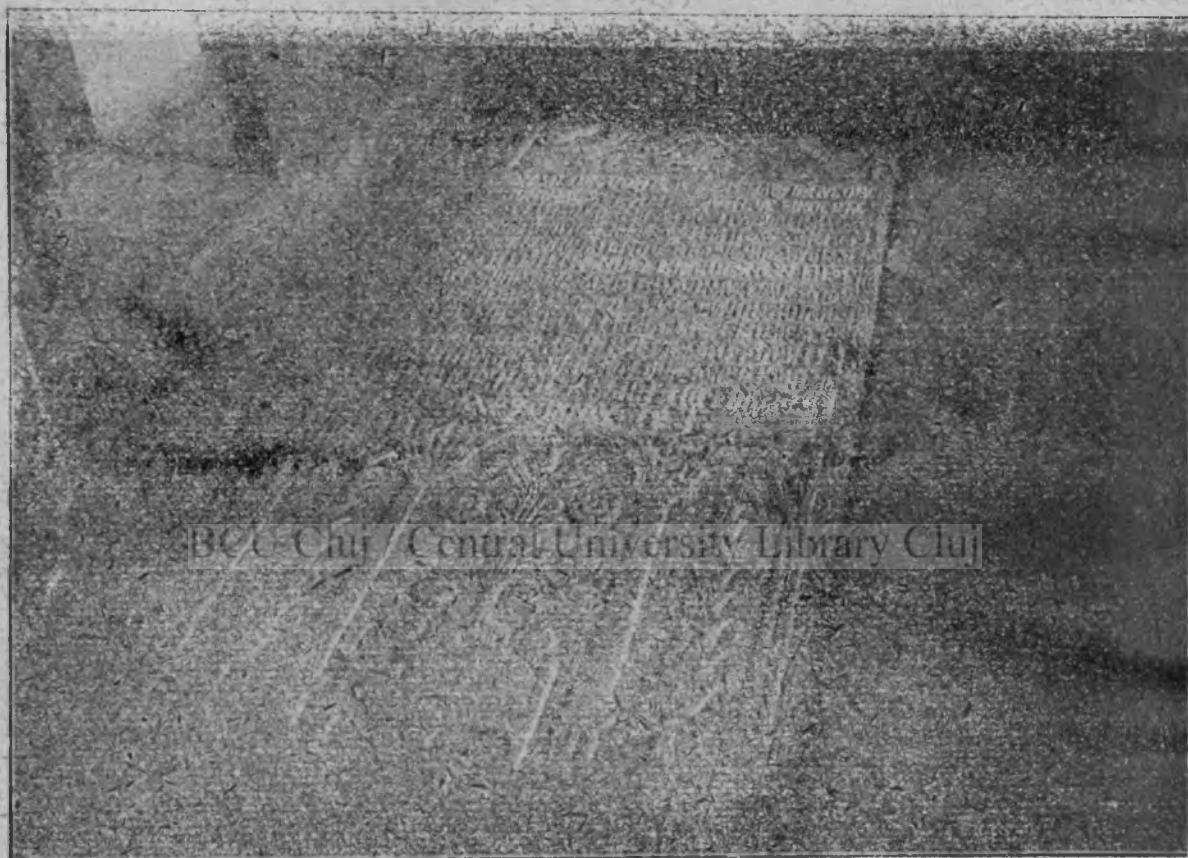

Am cercetat oraşul Târnovo, vechea capitală a Ţarilor bulgari ca şi a fraţilor români Petru şi Asan. Din cele văzute de mine, fugitiv, cred că sunt încă multe monumente istorice ce nu au fost cercetate şi cari ar aduce o nouă lumină asupra trecutului nostru.

Cele câteva mănăstiri din împrejurimile Târnovei nu au nimica interesant. În schimb, comuna Arbanaşi situată la 3 km. Nord de oraş prezintă un interes deosebit de mare

Străinii cari au cercetat această comună susţin că a fost o colonie românească. În „La Grande Encyclopedie“ găsesc la numele Arbanaşi următoarele:

„Arbanaşi (en turc Arnaut-Keu, village des Albanais) Bourg de Bulgarie sur la Iantra, a 3 km. de Tirnova. Il a ete autrefois la residence d'un certain nombre de familles macedo-roumaines et possede une eglise du XIV siecle et de remarquables maisons qui portent encore

Com. Arbănaşi (Bulgaria)

Mormântul unui vlăstar Brâncoveanu

pentru acei ce ar dori să lamurească legăturile dintre românii de dincoace şi dincolo de Dunăre.

De cum am păşit în comună, am fost izbit de arhitectura celor câte-va case vechi — rămase nedărâmate de cutremurul de la 1913 — care se aseamănă perfect cu conacurile boerilor de la noi.

Tipul acesta de case, înconjurate de ziduri grele de piatră, nu există nicăieri în Bulgaria.

De altfel, locuitorii statului ştiu dela bătrâni că unele din aceste case au aparţinut boerilor români Cantacuzino, Erâncoveanu ş. a. fără însă a indica în mod precis care casă a aparţinut unuia şi care altuia.

aujourd'hui les noms de grandes familles roumaines“.

De aceeaşi părere este şi F. Kanitz, cel care de la 1860 şi până la 1879 a cutreerat vialele turceşti de peste Dunăre şi care în lucrarea sa „Donau Bulgarien und der balkan 1860 — 1879“ scrie despre această comună următoarele:

„La 1871 când am vizitat comuna, Arbanaşi avea 122 case bulgăreşti şi 38 turceşti, toate cu grădini minunate. În comună, mai multe biserici cu fresce bogate şi cari probabil că au fost zidite de către bogatele familii macedo-valahe în decursul vremurilor. După

arhitectura lor, bisericile cred că ar aparține jumătății a 2-a secolului al XIV-lea.

„Faptul acesta este confirmat și de o altă tradiție cum că localitatea ar fi fost întemeiată de abia de 400 ani de către Macedo-Valahii din Epir care întrețineau un comerț înfloritor de vite înspre Dunăre.

Pe la 1793 se găsea acolo o mănăstire la care a stat retras câtă-va vreme Vlădica Sofronie al Vraței și care la 1806 refugiat fiind la București a tipărit prima carte bulgară“.

Casele frumoase ale comercianților valahi din Arbanashi și de ale căror faimă auzisem deja înainte, întrec cu mult obișnuitele clădiri particulare ce se obișnuiesc în această țară și reamintesc, în multe, castelele din nordul Italiei „Fosta casă a lui Brâncoveanu, în care locuise renumita familie de boeri cu acelaș nume, e o clădire cu un etaj, frumoasă, cu ziduri boltite și multe încăperi. Alte clădiri în formă de palate, decorate în interior cu sculptura în lemn, plafoane ornate, etc., aparțineau patricienilor Trandafil Cantacuzino, Brătianu și Giordache Filipescu. În ce legături stau aceste nume cu acelea ale familiilor de boeri cu influență în România, rămân să fie clarificate“.

Dar, nici până azi, aproape nimic nu a fost clarificat. Incetul cu incetul, vremea distruge tot ce a mai rămas. Din cele patru biserici, două au fost dărâmate de cutremurul de la 1917 precum și casa zisă a Brătienilor. Cu toate acestea, tot se mai poate culege un bogat material din Arbanashi.

În vechea biserică cu hramul Sfinții Gavril și Mihail și în care picturile sunt destul de bine conservate este un paraclis închinat Sfinței Paraschiva. Aici este înmormântat un vlăstar al Brâncovenilor.

După cum se poate vedea în fotografiile ce anexează, piatra de marmoră este bine conservată și are, deasupra, vulturul cu două capete și coroana domnească.

Textul inscripției este în limba elină și are următorul conținut:

„Sub piatra rece, înținsă în lat, aici zace vai! un tânăr de douăzeci ani, răpus în a douăsprezecea zi de o îngrozitoare molimă de rele friguri și pe care, cumă o numesc. Cu numele de Constantin, descendent adevărat a unor părinți nobili, lumina neamului strălucitor Brâncoveni. Voinic, puternic în brațe, fermecător la chip, sfătos și prea învățat. Cu toate că era tânăr de viață nobilă, părea bătrân sclipind prin curățenia și mărinimia sa. El lasă într'adevăr o mare și neuitată jale pentru părinții, frații și tutorii săi, pierind la 15 Iunie 1790 anul.

Anexez la acest raport 4 fotografii din cari 2 sunt de pe marmoră și celelalte 2 reprezintă exteriorul bisericii 1).

Țin a arăta că sunt ori și când la dispoziția celor ce ar dori să cerceteze în mai de aproape localitatea Arbanashi. O propunere a mea ce se poate realiza mai ușor este aceea de a se alcătui un album care să cuprindă fotografiile caselor vechi, interiorul lor, plafoanele sculptate, toată sculptura în lemn ce se mai vede, zidurile cu crenele, porțile, etc.. Aceasta, pentru că unele din aceste case fiind locuite de oameni simpli amenință să dispară.

Atașat de Presă
(ss) P. C. Hrisicu

1) Fotografiile reproduse în dubiu exemplar N.R.

Atu văreți lacrima pe mormintele eroilor,
ci mai curând olăiti. i în cântec așa ca
faima numelui lor să rămână un ecor prin
legenda războier. Chariq

Dunărea

II

*Pe-aici, ne spun baladele
Din vremi medievale
Trecură Cruciadele
Cu oști leite 'n zale...*

*Să puie 'n veci supunere
Păgâni cu gânduri rele
La valul tău o, Dunăre,
Trăgeau corăbii grele.*

*Urcau din greu caicele
Cu oști cutropitoare
Și mii de lănci ca spicele
Se legănau sub soare.*

*Se profilau turbanele
Sub ceruri de safire
Și 'n aier iataganele
Suiău a lor sclipire...*

*De farmecul femeilor
Cântau meterhanele
Și lenevirea beilor
Dormea în narghilele.*

*Ardeau în zări pădurile,
Și târguri vechi de vremuri
Iar Turcii cu ghiaurele
Fugeau către haremuri.*

*Moșia pârcălabilor
Gemea în stinse șoapte
Iar chipul Basarabilor
Se desprindea din noapte.*

*Sunau prin codrii zalele...
Spre munți urcau bejenii
Și tresăreau pașalele
Visând Călugărenii.*

III

*Dunăre, Dunăre, apă năvalnică,
Fluviu gigant,
Unde-s comorile din vremea falnică
Stinsă 'n neant ?*

*Trecut-au hoardele, potop și smulgere,
Pradă și scrum...
Unde sunt zările sparte de fulgere,
Vuiet și fum ?*

*

*Unde'ți sunt năvile
Ce'ngrozit-au slăvile?
Unde'ți sunt tăbiile,
Unde 'ți sunt corăbiile,
Unde 'ți sunt catargurile
Ce brăzdat-au largurile?
Unde's iataganele,
Turcii cu turbanele,
Ieniceri cu miile,
Hodjii cu geamiile,
Beii cu haremurile
Ce uimit-au vremurile;
Unde's beizadelele,
Pașii, narghilelele,
Capegiii, prăzile
Galbenii cu lăzile?
Pâinea nesătulului,
Gloria Stambulului ?*

Mircea Rădulescu

I L I N C A

Cum te lași înspre București dela Afumați în jos, pe șoseaua care se ține dreaptă înainte ca o fâșie de pânză de în întinsă la soare, veneau într'un amurg de Aprilie în anul 1821, doi călători încovoiați în șei și legănați în pasul domol al cailor oboșiți. Erau tăcuți și gânditori. Unul din ei rupse tăcerea.

— Radule, am nevoie de o iscoadă deșteaptă și gata la sacrificiu.

— Măria Ta, poate să aleagă unul din toți căpitani, cinci toți suntem gata pentru Măria Ta.

Domnul Tudor zâmbi.

— Nu Radule! nu mă îndoesc de voi Căpitani mei, dar vreau să cunosc sufletul Eteriei Grecești, așa cum nu este el în afară, vreau să aflu tainele inimei, ale celui mai neînsemnat soldat al Eteriei, căci numai acela nu poate ascunde, flăcările nemulțumirilor cel ard. Pentru aceasta îmi trebuie o femeie, o Româncă, care să fie așa cum sunt ele născute, iar nu făcute: înțelegătoare, supusă, răbdătoare, și cu sufletul la pământul ei și cu dragostea la Neamul ei.

— ?

— Ia vezi, îmi trebuie astăzi seară o femeie isteasă.

Radu gândea.

— Noaptea își lăsa umbrele ei tot mai dese; călătorii își urmau drumul tăcuți. Într'un târziu ajunse la marginea Colentinei.

Un strigăt puternic îi opri. Străjerul apărură în fața lor.

— Cine-i ?

— Oameni buni.

— Cuvântul ?

— Oltul.

— Străjerul deschise bariera de lemn și cei doi călători se aflu în câmpul plin de corturi soldățești. Descălecară în fața celui mai mare cort care era păzit de doi oșteni îmbrăcați în port oltenesc. Un soldat sări la cai, îngenunche și ajută celor doi să scoabă.

— Hai la mine Radule!

— Vin Măria Ta.

Intrară în cort. Un soldat sări din pământ și ajută celor doi să-și scoată cismele de iuț pline de noroi. Apoi Domnul se întinse pe lavița acoperită cu chilimuri lucrate în țesătură Oltenescă și își puse mâinile căpătâi.

— Așa Radule, gândește-te la vre'o femeiușcă delea ce se ține dupe noi, și vezi care-i mai de nădejdie. E grea încercarea, dar și numele ei se va săpa în inimile tuturor Românilor. E iscoada care va da viața sau moartea muncii noastre, pentru năpăstuitul Român.

— ?

— Hei! ce zici Radule ?

— Apoi Măria Ta, să am plecăciune m'am gândit și m'am răzgândit. Eu am ales-o după gândurile mele și după trebuința Măriei Tale. Dacă Măria ta binevoește a-mi da ascultare, chiar în astăzi seară copila mea Ilinca, frumoasă cum nu sunt multe și vioae cum nu sunt toate, cu sufletul bătând a băiat mai mult decât fată, sare pe murg pe deșelate și trece Oltul dând înot mai abitir ca un Pandur, dacă Măria Ta o primești, io părintele ei, o dau Domnului Meu, s'o încerce în primejdii grele, așa cum e încercată biata țară. Radu rămase smerit. Își cunoștea puilul lui de fată și tare ar fi vrut să-i primească Domnul sfatul lui și isteșimea ei. Domnul Tudor, Domnul Pandurilor de pe Jii și Olt, deschise la început ochii mari nedumeriți, apoi își lăsă genele lui negre și dese să-i închidă lumina ochilor. Ilinca! Băetanul cu chip de fată. Bujor, Bujorel, cum îi spunea el, Domnul și Stăpânul ei. O vedea cu ochii ei negrii, cu fața îmbujorată și cu cozile pe spate, cum se clătina de plăcere că el Domnul Tudor o luă încet de bărbie și-o chinuia spunându-i răzând.

— Ilinco, Ilinco; eu te-ași face un Pandur, Ilinco, nu nevastă la gospodărie.

S'au în alte zile când Domnul venea la ei să bea cafeaua în ceardarul de vară de unde se vedea creasta munților înspre Unguri.

— Ilinco, ție îți trebuie bărbat de munte Ilinco, cu pieptul de stâncă și cu ochiul de vultur Ilinco... și ochii ei se acoperău cu genele ei lungi și negre, și obrații i se îmbujorau.

— Te-ai aprins, Bujor, Bujorel ?

Ochii Domnului se aprinseră și ei.

— Ei! bine Radule, nu se poate o potriveală mai nimerită.

Și eu mă gândeam la Ilinca ta, dar mi-era teamă de tine părintele ei. Nu-i lucru ușor să te avânți, tu femeie tânără în mijlocul bestiiilor de oameni... S'apoi Ilinca ție dragă Radule.

E cea mai mică dintre ficele tale și singura care a rămas la casa ta. Nu-ție greu Radule? Hai să căutăm altă femeie?

Radu zâmbi.

— Dacă e voia Măriei Tale, căuta-vom și alta, dar eu tare m'ași înălța, să poată Ilinca să ne ridice în slăvi pe toți ai ei. Nu mie teamă Măria Ta. Eu, nu o știu fată, eu o țin băiat. Și dacă Domnul meu cere sufletul tatălui, apoi sufletul copilului e ca și al lui ta-

tă-său. Ş'apoi dacă ō fi, ş'o fi să piară, mai bine să piară pentru Ţară decât să piară cu mâinile în sân. Măria Ta, ea nu-i nimic, noi suntem binele şi răul Ţărei. Trăim noi, trăeşte Ţara, murim noi moare Ţara. Las-o Măria Ta să se ducă acolo unde este primejdia. Ea nu

ştie ce este primejdia, ş'apoi e atât de isteată încât Eteriştii, oameni cari s'au înflăcărat pentru o cauză, dar care nu au dat ochi cu primejdia, cu greu ar putea-o juca după voia lor.

Se ridică în picioare; sabia Rusească ce-o purta la brâu, străluci în lumina opaiţului în-

...O Româncă, care să fie așa cum sunt ele născute, iar nu făcute înțelegătoare, supusă, răbdătoare și cu sufletul la pământul ei și cu dragoste la Neamul ei.

(Ilinca...)

tunecat. Fața lui era luminată, ochii lui erau aprinși.

— Măria Ta, primește-o pe Ilinca.

* * *

Intr'o dimineață de primăvară, ostașii Eteriei Grecești, ce stăteau rezemați în flintele lor lungi cu cremene, pe câmpul de exerciții din fața târgului din afară, văzură trecând o țigăncușe plinuță și frumușică, cu un sac la spinare, ducându-se la târg. Aristia Porucicu, își lăsa oamenii în repaus și plecă după ea.

— O! frumoșica fătuță, te duți în sacul din spate?

Țigăncușa îl privi vicleană, întorcând ochii a vino'ncoace.

— Urzici, Arhonde ofițer.

— Urziți? Ama trebuiește și la mini urziți brei fătuța, eu mi-ți plătește bini.

Și Aristia privi fata în albul ochilor, o dorință pătimase jucău în fulgerile lui.

— Vini cu mini.

Și Aristia o lua înainte și țigăncușa după el. Trecu prin târg, ocoli turnu de foc și o luă la dreapta. Se opri în fața unei case cu prispă și urcă sus. Țigăncușa după el.

— Vina îți fătuță și pune urziții în cămara asta.

Țigăncușa intră și Aristia închise ușa după ea cu ivorul.

— Ama frumușică fătuță, ochisorii tăi, trupșorul tău, ma fermecat.

Și Aristia se repezi la ea ca un scos din minți.

— Ama...

— Inapoi Arhonde ofițer, inapoi...

Și țigăncușa își scoase basmaua de pe cap. Apoi îi vorbi în cea mai curată grecească.

— Arhonde ofițer, nu sunt țigancă; sunt Româncă de neam de boer, dar mi-s dragi ofițerii Greci și m'am îmbrăcat așa în haine de țigancă ca să-i pot vedea mai bine și să pot vorbi cu ei.

Aristia înmărmurise.

— Iertare Doamnă, iertare. Eu v'am luat drept ce v'am văzut; dar totuși frumusețea dumnea-voastră mă atrage și voi face tot ce-mi va sta în putință să vă fiu plăcut.

Țigăncușa se uită galeș la el.

— O! nu trebuie să faci multe pentru mine. Să aduci mâncări și băuturi, și să petrecem ziua de azi numai noi amândoi.

Aristia crezu că visează.

— Oh! Kera-mu, totul este la picioarele dumitale.

* * *

A doua zi pe la cântatul al deilea a co-

șosului, țigăncușa era la cortul Domnului Tudor.

— Măria Sa doarme; adineauri s'a culcat.

— Trebuie să-i vorbesc acum; am libertate să vorbesc cu Măria Sa ori când.

Pandurul stătu pe gânduri. Apoi chemă pe ofițerul comandantul străjilor.

— O fetișcană, cam țigănoasă vrea să vorbească Măriei Sale, zice că are voe să vorbească cu Măria Sa oricând.

— E Ilinca.

Perdeaua de la intrarea cortului se ridică. Ilinca intră și se aruncă la picioarele Domnului, Un plâns cu sughituri o înecă.

— Măria Ta, ți-e viația în primejdie. Căpitaniii tăi te-au vândut. Grecii îți întind cursa să te ucidă. Să nu te duci mâine la ei Măria Ta, să nu te duci la ei Măria Ta. Îți vor arăta voe bună în față, și în spate își vor ascuții iataganele.

Domnul rămase gânditor. Ridică pe Ilinca dela picioarele lui și-o privi drept în ochi.

— Ilinco, chiar de m'ar tăia mă duc; Domnul Tudor nu știe ce este frica. Dacă eu șovăesc, ce vor face Căpitaniii mei, ce vor face Pandurii mei? Vor Căpitaniii mei să pier? Să pier; dar din sângele meu vor răsări alți Tudori, alți răsbunători ai Poporului Român.

— Ilinco, zici ca mâine nu voi mai fi? Ilinco, uită-te în ochii mei. Ce-ți spun ție adâncurile lor? Ce-ți vorbesc ție luminile lor? Nu simți cum te pierde ochii mei în adâncul lor? Nu simți cum te'nconjoară pe tine Ilinco, flăcările lor?

— ?

— Ilinco, mi-ai fost dragă ca o copilă; Ilinco mi-ești, dragă acum ca Româncă. Te-ai dat în mâna bestiiilor pentru Româniii tăi, pentru Țara ta. Se vor închina Româniii pentru sufletele noastre, dar nu te vor uita niciodată pe tine, Ilinco, femeie de Români din ținutul Oltului...

Cu lacrimi curgând, sărută Domnul obraji și fruntea Ilincii.

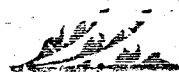
* * *

Pandurii cari au pribegit prin văile Oltului, după uciderea Domnului Tudor, spun că noaptea eșea din spuma apei un glas de femeie, ce îngâna odată cu valurile Oltului, jelind, cântecul Domnului Tudor.

...Tudor, Tudor, Tudorel.

Dragul mamei voinicel...

Lt. Paul Epureanu

CULTUL EROILOR

Sanctuarul de la Reg. 13 Infanterie

Urmare din No. 11 al Revistei „România Eroică”

În toamna anului 1922 s'a inaugurat muzeul militar al regimentului XIII Ștefan cel-Mare, muzeu care este opera subsemnatului.

În fund, la mijlocul sălei se vede figura marelui voevod Ștefan-cel-Mare, el reapare ca cel mai strălucit Luceafăr între Luceferi.

Sala eroilor de la Reg. 13 Infanterie

Gruparea lucrărilor expuse.

În alegerea lucrărilor expuse s'a avut în vedere să se înfățișeze arta militară în trecut și întâmplările mai însemnate ale istoriei, în special s'a dat o extindere mare tuturor evenimentelor din ultimul războiu pentru întregirea neamului sub glorioasa domnie a M. S. Regelui Ferdinand I.

S'au alcătuit astfel 8 grupe:

Grupa I cuprinde Epoca lui Ștefan cel Mare.

În dreapta tabloului: crochiuri, schițe, hărți referitoare la luptele avute, harta țării în timpul domniei lui.

În stânga, oștirea lui Ștefan cel Mare: Curtenii, Pușcașii, și Tunarii, Căpităniile dărăbanilor, Slujitorii, Călărașii, Pedestrimea Câmpulungeniilor și Hangalilor, Ceata vânătorilor, Căpităniile de margine, Călărirea Orheiului, Sorocei și Lăpușnei.

Jos: bătăliile de la Rahova, Valoa Albă,

Codrul Cosminului, Dumbrava Roșie, Războeni, apoi cetățile Neamțului, Chilia, Acherman, Hotin, portretele sultanilor: Mahomet al II-lea, Soliman și Baiazid.

În dreapta în fund: armele cu care a luptat: arcul, sulița, securea, fustul, apoi diferite săgeți.

Toate aceste înfățișări redau în mod clar epoca de glorie a lui Ștefan-cel-Mare.

Faptele lui mai trăesc, nici vremea și nici o altă putere nu le poate sfărâma căci sunt faptele mărețe ale celui mai mare erou. Viteaz între viteji, Ștefan-cel-Mare și Sfânt, este eroul de eri, care a înfruntat cu atâta bărbăție primejdiile cele mari prin carea trecut țara, lăsând generațiilor viitoare moșia curățită de dușmani.

Grupa 2-a cuprinde pe toți comandanții de regimente dela înființare și până astăzi, în frunte cu Voevodul Grigore Alex. Ghica, întemeietorul cazarmei Copou.

Mulții din ei nu mai sunt, au trecut într'o altă lume. Unii dintre ei au condus operațiile glorioase din 1877—1916—1917.

Grupa 3-a are de scop de a reîmprospăta amintirea strălucitelor lupte ale regimentului 13 dorobanți, la 1877—78, actul cel mai însemnat din istoria noastră și cel mai hotărâtor în mersul Regatului român către mărire și putere. În această sală se văd fragmente de hărți, de planuri și tablouri, de fotografii și aquarele, episoade scene de la 1877—78. Momente sublime și înălțătoare, scrise cu sângele vitejilor noștri.

S'a înfățișat graficește bătăliile de la 27, 30 și 31 August 1877, (Grivița și Plevna) bătălii caracterizate de domnitorul Carol cu următoarele cuvinte: „*că ele sunt și vor rămâne de-apururea fala și podoaba generațiilor viitoare fiindcă din sângele care a udat aceste locuri, Neatârnnarea țării a răsărit.*”

Pe pânze s'au figurat bătăliile de la Grivița No. 1 și 2, Plevna, etc.

Pe plăci marmorate stă scris cu litere de aur numele tuturor ofițerilor și soldaților căzuți în luptele dela Grivița și Plevna.

În vitrine, în rastele, pe etagere, pe mese și stelage se află o bogată colecție de arme și armure din diferite epoci, rânduite pe categorii.

Armele de foc ușoare sunt grupate pe epoci de la plstoalele și armele cu cremene din veacul al XV-lea și până astăzi, cu toate transformările

suferite: muschetoane, archebuze, carabine, puști, revolvere etc.

Grupa 4-a e reprezentată prin hărți și episoade din campania din 1913. La mijlocul acestei grupe ca un stegar neadormit stă chipul Dorobanțului, acela care așezat de Marele nostru Împărat. Traian la Dunăre și Carpați, și care luptă cu toate nevoile, înfrânge toate primejdiile și la fie-care victorie strigă:

„*Căci Român sunt în putere*

„*Și Românul 'n veci nu piere!*”

Campania din 1913 este bogată în fotografii, hărți, vederi din Bulgaria.

Grupa 5-a. Campania din Transilvania. Iată-ne în fața potretului M. S. Regelui Ferdinand, privind câmpul de bătăe de la Oituz; dedesubt cu litere de aur stă scrisă înălțătoarea cuvântare ținută trupelor din armata II-a pe câmpia de la Răcăciuni, promițându-le pământ și Votul Universal. Apoi: Tabloul înfățișând pe M. S. Regina într'un adăpost la Oituz.

Ambele portrete sunt încadrate de fotografii și schițe reprezentând vizitarea frontului Oituz, Cașin, Mărăști, de către Majestatele Lor.

Trecerea Carpaților în noaptea de 14-15 August este alegorizat în ghips de pictorul Mateescu. Această machetă așezată pe o stâncă este admirabilă ca execuție.

Pe peretele din dreapta stau figurile eroilor ofițeri: Petrovici Ștefan, Bădărău, Tomida, Antonescu, Poclitaru, Ianculescu, Codreanu, Orășanu, Obreja, etc., morți pentru țară la Oituz, Cașin, Mărăști. Cu litere de sânge și pară au scris istoria neamului, s'au luptat ca adevărați eroi contra valurilor dușmane ce veniau să înghită pământul de la Apus și Răsărit.

Figurile marilor eroi: ofițeri și soldați, sunt înconjurate de numeroase fotografii, cu scene din războiu, vederi de pe locurile unde a luptat Regimentul 13 infanterie.

Pe plăci marmorate stau scris cu litere de aur numele tuturor soldaților căzuți în luptele de la Oituz, Cașin și Mărăști.

O colecție întreagă de sute de tablouri.

Blăcuțul de la Oituz, într'un adăpost și un atac la baionetă, machete în ghips de sculptorul Mateescu, sunt așezate pe diferite stânci, ele sunt preabine executate. Ambele săli ale muzeului sunt împodobite cu plăci marmorate cu citațiuni.

Lt.-Col Grigore Ionescu

Mulțumiri

Societatea „Cultul Eroilor“, Comitetul Central aduce deosebite mulțumiri însuflețitorilor donatori cari au dăruit flori și plantațiuni pentru înfrumusețarea cimitirelor de eroi:

1. Parcul Regal, Copăceni, Secția horticolă.
2. C. Stauss, Ploești.
3. Rudolf Lange, Swinemünde.
4. František Zeam, Soc. de horticultură, Pruhonică lângă Praga, Cehoslovacia.
5. Carol Jehmann, Horticultor, Ploești.
6. Haage și Schimdt, Semințeria Erfurt.
7. Bernhard Frenkel, Horticultor, Sibiu.
8. Ludwig Sohr, Horticultor, Sibiu.
9. Arpad Mühle, Horticultor, Timișoara.
10. A. G. Ambrosi, Fischer & Co., Pepinieră Aiud.
11. Adalbert Jansky, Horticultor, Timișoara.
12. Ernst Benary, Semințerie Erfurt.
13. Johann Cllerer, Horticultor, Timișoara.
14. Istvan Gaspar, Horticultor, Hoghiz.
15. A. C. van der Schoot Hillegom (Olanda).

16. Rudolf Schultz, Horticultor, Cluj.

17. Domnul Director M. Demetrovici din Timișoara.

* * *

Cu prilejul organizării cimitirului de eroi dela Lerești (Muscel) Soc. „Cultul Eroilor“ a primit donațiuni de materiale în valoare de aproape 80.000 lei din partea Soc. „Râul Târgului“ și altor instituțiuni prin stăruința următorilor oameni de inimă cărora Comitetul Central le aduce călduroase mulțumiri pentru concursul prețios acordat Societății.

Domnii V. Răcaru Președintele Comitetului Parohial din Lerești.

Gh. Catană Primarul Com. Lerești.

Domnii învățători I. Comoniță, I. Catană și D-I N. Firică și Ilie Dascălu membrii în cooperativa „Râul Târgului“.

R. E.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sufletele eroilor noștri căzuți
 ni-au făcut drum spre Rai;
 izbanda pământescă n'are
 înțeles decât numai dacă
 cinstea țării stă înalță ca o
 culme.

1913

Chariș

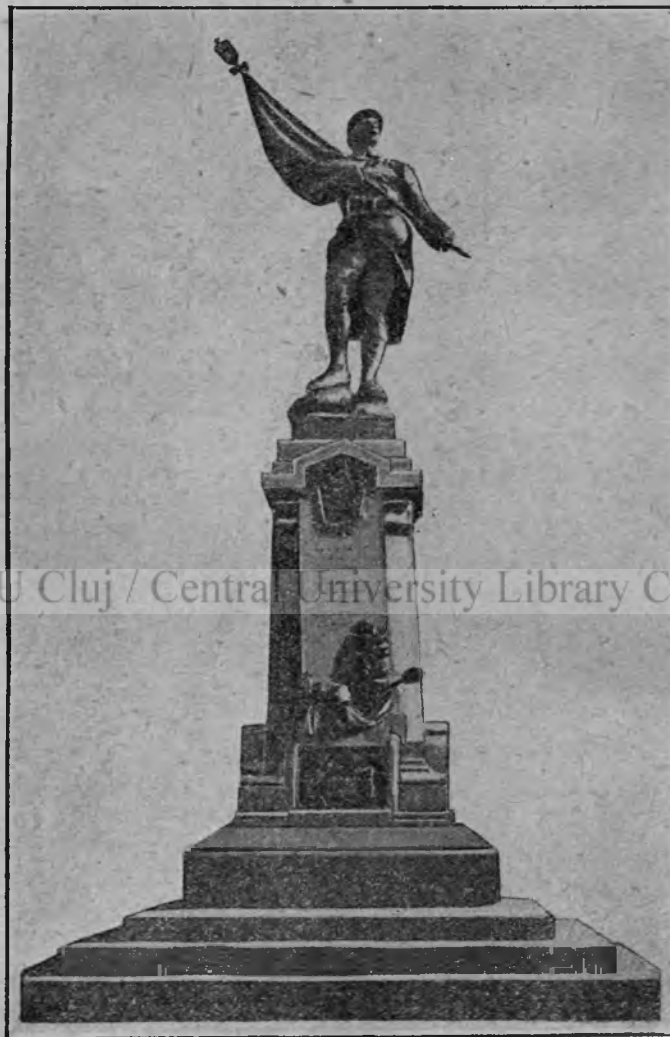
Inaugurarea monumentului eroilor dela Roșiorii de Vede

La 21 Septembrie 1927 s'a inaugurat cu o deosebită solemnitate monumentul Eroilor din Roșiorii de Vede, a cărui fotografie obținând-o dela Comitetul respectiv o reproducem alăturat.

Această solemnitate a fost un prilej de sărbătoare, fiind onorată cu înalta prezență a

Roșiori, familiile celor căzuți în război și un numeros public.

După oficierea serviciului religios s'au ținut cuvântări de către P. C. Protoiereul Județului Popescu, primar Popescu Nedea, Colonel C. Dumitrescu comandantul Reg. 20 Teleorman

Monumentul Eroilor dela Roșiorii de Vede

M. S. Reginei Maria și A.S.R. Principesei Ileana.

Omagiul pios adus memoriei eroilor din Roșiori căzuți în război a căpătat astfel o deosebită însemnătate.

Ideia realizării acestui monument a pornit dintr'o inițiativă particulară iar desăvârșirea operei s'a făcut prin însuflăta stăruință a unui comitet local sub preșidenția D-lui Popescu Nedea avocat și primarul Roșiorilor.

La inaugurare au mai asistat autoritățile, armata, școalele și societățile culturale din

și Preot Popescu Florin. Monumentul este opera maestrului artist sculptor Mățăoanu, care a primit felicitări din partea M. S. Reginei Maria.

Majestatea Sa a adresat de asemenea mulțumiri Comitetului care a realizat această pioasă operă comemorativă.

Solemnitatea a luat sfârșit în entuziasmul tuturor asistenților.

Comitetul Central exprimă pe această cale felicitările și mulțumirile sale comitetului Roșiori,

Reclama este sufletul comerțului

Dinții de-i vreți curăți

„**CHLORODONT**“ întrebuințați

CHLORODONT

PASTA DE DINȚI — APA DE GURA — PERII DE DINȚI

Uzinele de modelat și emailat S. A. R.
MEDIAȘ (Transilvania)

Singura Fabrică din țară de

Vase de tablă emailată

Olărie smălțuită — albă — albastră — marou

Olărie extra-grea „Ideal“

— marou și roșu coral —

Pentru industriași și comercianți

Reclama cea mai eficace

Placate de Tablă Emailată

estetice, solide, eficiente, 20 ani garanție

Firme emailate de orice fel

No. de case, tâblițe de străzi, firme pentru
uși, magazine, birouri, hoteluri, teatre,
— liberi profesioniști, particulari etc. —

BERE AZUGA

Cu apă dela munte, din
cel mai pur izvor, se
face berea AZUGA

GUSTAȚI-O DOMNILOR!!

MOARA CU ABURI

EO. PROHASKA Fii

Sannicolaul - Mare
Jud. Timiș-Torontal

TESĂT. MECANICĂ DE MATASE
SOCIETATE ANONIMA

SIGHISOARA

„PRUTUL“

Prima Fabrică Română p. Industria Sârmei
Societate Anonimă

CERNĂUȚI, Strada Călugăreni 38
Telegr.: Prutul, Cernăuți. Telefon: No. 430

Fabricăm: Cuie, Lanțuri, Sârmă
Șuruburi de lemn și diferite
Articole de Sârmă

SAPUNUL
ELIDA
Favorit
Lei 30
Alat de înimos
Sarmentul o asprime
abat de curat

„Hercules“

Habrica de Tricotaje și Ciorapi
Cernăuți

Depozit de vânzare: Str. Iancu Flondor No. 22 și
Str. Principele Carol No. 3.

Sucursale:

București, Str. Paris No. 10.

București, Str. Lipscani No. 19.

Iași, Str. Lăpușeanu 38.

Chișinău Str. Pușkin No. 31.

Bățji, Str. Regele Ferdinand No. 132.

SOCIETATEA ANONIMĂ FORESTIERA
FELTRINELLI
TĂLMACI - JUD. SIBIU

„HÉDIT“

FABRICA DE MĂRFURI DE MĂTASE ȘI LÂNA
PETER FLEICHER
SIBIU

EUGEN LAYDA

Cofetărie de primul rang
CLUJ. — PIATA UNIREI, 29

Fabricele de postav
și
Țasături de moda
din
BRĂȘOV
Wilhelm Scherg & Comp. S.A.

Fabrică de Produse Refractare

H. Kunz

Capacitate

A = C S 29

B = C S 30

C = C S 31

C C D = Conusseger 34 | 35

H. KUNZ
C C C

Comarnic

1000 de Vagoane

C D = C S 32

C C = C S 33

E = C S 34

C C C = Conusseger 35

Calitatea materialului la fel ca cel străin. Prețul mai effin.

Obiecte speciale după orice plan sau schiță.

„L I C A“

Industrie de alimente Carol Albrecht

FABRICA DE BRÂNZETURI CU LAPTARII PROPRII — FABRICA DE
CAFEA CONSERVATA — FABRICA DE LALANGHITE — SECȚIE DE

* * ARTICOLE NUTRITIVE — MORI SISTEMATICE * *

Centrala: SIBIU, Str. Rosenfeld, 23 (România) — Sucursale: București, Galați, Ploești

Fabrică de Țesătorie și Industrie Casnică

HENRY KLINGER

SFÂNTUL GHEORGHE (Județul Trei Scaune)

Montați

DUNLOP

ȘI VEȚI FI SATISFĂCUȚI

Reprezentanță generală

Londexpoco

Calea Victoriei, 59. București

FABRICA DE CAELE
ȚINTE, ȘURUPURI, CUIE, etc.

O. MUSTAD & FII

G A L A Ț I : Specialități

CAELE marca „COROANA”

Fiii lui „Daniel Fullajfar”

:-: FABRICA DE PIELE :-:
0 Sannicoian-Mare (BANAT) 0
FONDAT 1873

Blancuri pentru curelari
:-: Negre și culori :-:
Mărgini și gături
Vaché-Cronpoane
Vaché - Jumătăți
Vaché-Gături
Vaché - Poale

U. P. Battoya-Sinaia

Moară pentru măcinat piatră în
diferite mărimi și culori pentru
:-: Mozaic și Piatră artificială :-:
Casă fondantă 1891 — Telefon

Premiate la 30 de expoziții

„SCHMOLLPASTA” S.A.

FABRICA DE CREMA DE GHETE

B R A Ș O V

9 medaili de aur

I. MUSCHONG & Comp.

Fabrici de țiglă și cărămidă
— Lugoj —

Tel. 43. — Adresa telegrafică „Muschong Lugoj”

Fabrică tot felul de țiglă și cărămidă
Fabricatele sunt garantate că nu conțin
:-: piatră de var și salitru :-:
La cerere se trimit oferte și mostre
gratis

Producția anuală: 30 milioane bucăți

Băile Minerale
— Buziaș —

Telefoane: Direcțiunea Băilor 25
Fabrica de Acid Carbonic, 18
Adresa telegrafică: „Muschong Buziaș”

Băile Minerale:
Sezonul dela 15 Mai până la 15 Sept.
Lichidarea de Acid carbonic natural
:-: și Uzine de apă minerală :-:

HANN & Comp.

SOC. AN. DE COMERȚ PENTRU
MAȘINI ȘI ARTICOLE TECHNICE

C L U J

Str. Regina Maria, No. 11

Mare depozit pentru
Articole Technice
Uleiuri, Mașini Agricole, etc.

Industria Plumbului

Inginer Ferers

Șoseaua Doamnei, 55. București

Schramm, Hüttl & Schmidt

S. P. A.

Fabrică de Mașini și Unelte Agricole
TOPLET — BANAT

ROMANIA EROICA

Organ de propagandă națională al Soc. «Cultul Eroilor»

SUMARUL

- Cercetări istorice în Bulgaria în legătură cu trecutul românesc *C. P. Hrisicu*
- Dunărea (versuri) *Mircea Dem. Rădulescu*
- Ilinca *Locot. Paul Epureanu*

CULTUL EROILOR:

- Sanctuarul Eroilor dela Reg. 13 Inf. Lt.-Col. *Gr. Ionescu*
- Mulțumiri *R. E.*
- Inaugurarea monum. eroilor dela Roșiorii de Vede ***

G.C.

INDUSTRIA DE LEMN
MUNDUS ȘI BORLAVA-ARMENIȘ

S. P. A.

Fabrică de mobile curbate: **INEU (BOROȘINEU)**
Uzine de cherestea și exploatare de păduri:
CARANSEBEȘ, ARMENIȘ, REMEȚI, VALEA-IADULUI
Fabrică de furnire: **BALTA SĂRATĂ**
Telefon: **TIMIȘOARA 962, CARANSEBEȘI 39, NEU (Boroșineu) 5**
Telegrama: **BORÖRFA**

Societ. Rom. pentru Industria de Bumbac

Capital social deplin vărsat Lei 25.000.000

Fabrici în București: *Splaiul Abatorului, 20 și Șos. Iancului, 30*

Administrația Centrală: *Splaiul Abatorului No. 24, București*

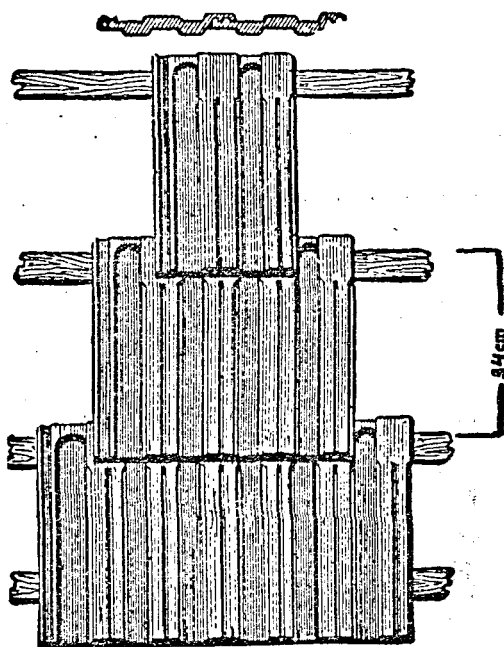
Adresa telegrafică „**BUMBAC**” București. Telefon No. 51/90

👉 *Torcătorie de bumbac, țesătorie, boiangerie și apreturi* 👈

PRODUSE: *Fire de bumbac nealbite, albite și vopsite, Americă, Oxforduri și diferite*

țesături colorate pentru autorități și comerț.

Tigla „BOHN,, minunea lumii!

BOHN PATENT 253

În fiecare țigla s'a întipărit lângă No. **253**
și cuvintele **patent „BOHN”**.

Tigla patent „BOHN” Nr. 253
din Jimbolia fiind fără piatră de var și bine
arsă înfruntă vremea rea și rezistă gerului!

Băgați de seamă! **NUMAI** aceea țigla este
veritabilă care poartă inscripția: **Patent**
„BOHN” Nr. 253 Jimbolia.
să n'o confundați cu altele și **feriți-vă de imita-**
țiuni! — Dacă acolo nu avem reprezentanța cereți
direct de la fabrică **ofertă și mostră gratis!**

„BOHN” JIMBOLIA
(Banat).